

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 96/11

Luxemburg, 22 septembrie 2011

Concluziile avocatului general în cauzele conexe C-411/10
N. S./Secretary of State for the Home Department, și
C-493/10 M. E. și alții/Refugee Applications Commissioner
Minister for Justice, Equality and Law Reform

În opinia avocatului general Trstenjak, solicitanții de azil nu pot fi transferați către alte state membre în cazul în care ar fi expuși pe teritoriul acestor state riscului unei încălcări grave a drepturilor lor fundamentale garantate de Carta drepturilor fundamentale

Statul membru care efectuează transferul poate să plece de la prezumția că aceste drepturi vor fi respectate; în cazul în care prezumția este răsturnată, acest stat este obligat să examineze el însuși cererea de azil

În cadrul sistemului european comun de azil, criteriile de repartizare a competențelor între statele membre în materie de azil rezultă din Regulamentul nr. 343/2003¹. Conform acestui regulament, pentru fiecare cerere de azil depusă în Uniune este responsabil, în principiu, un singur stat membru. În cazul în care un resortisant al unei țări terțe a solicitat azil într-un stat membru care, potrivit regulamentului, nu este responsabilul principal de examinarea cererii de azil respective, acest regulament prevede proceduri de transfer al solicitantului de azil către statul membru responsabil. În plus, regulamentul conferă statelor membre, prin derogare de la normele obișnuite privind competența, dreptul de a prelua examinarea unei cereri de azil depuse pe teritoriul său în locul statului membru care are responsabilitatea principală².

În cauza C-411/10, domnul N. S., cetățean afgan, a fost arestat la 24 septembrie 2008 în Grecia. Acesta nu a depus o cerere de azil în Grecia. După ce a fost deținut în acest stat, domnului N. S. i s-a impus să părăsească Grecia în termen de 30 de zile și, ulterior, a fost expulzat în Turcia. După de a evadat de la locul de detenție din Turcia, a ajuns în final în Regatul Unit, intrând pe teritoriul acestui stat la 12 ianuarie 2009, dată la care a depus o cerere de azil. La 30 iulie 2009, domnul N. S. a fost informat că la 6 august 2009 urmează să fie returnat în Grecia, în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 343/2003. Domnul N. S. a formulat o acțiune împotriva acestei decizii.

Cauza C-493/10 privește acțiunile formulate de cinci solicitanți de azil³ în Irlanda împotriva deciziilor prin care s-a dispus returnarea lor în Grecia în scopul examinării cererilor lor de azil. Toți reclamantii au trecut prin Grecia și au fost arestați pentru intrare ilegală în acest stat. Aceștia au părăsit Grecia fără a solicita azil în această țară și au călătorit către Irlanda, unde au solicitat azil.

Instanțele sesizate cu acțiunile respective, Court of Appeal of England and Wales (Regatul Unit) în cauza C-411/10 și High Court (Irlanda) în cauza C-493/10 dețin indicii clare că, în cazul unui transfer către Grecia, solicitanții de azil ar putea fi expuși unui risc privind încălcarea drepturilor lor fundamentale și a drepturilor omului. În contextul împovărării sistemului de azil grec și al consecințelor acestei împovărări asupra modului de tratament al solicitanților de azil, precum și asupra examinării cererilor lor, aceste instanțe solicită, în esență, Curții de Justiție să stabilească dacă și, în cazul unui răspuns afirmativ, în ce condiții Regatul Unit și Irlanda pot fi ținute sau chiar obligate în temeiul dreptului Uniunii să procedeze la examinarea acestor cereri de azil în pofida responsabilității principale a Greciei.

¹ Regulamentul (CE) nr. 343/2003 al Consiliului din 18 februarie 2003 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe (JO L 50, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 56).

² Articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 343/2003.

³ Reclamantii pretind că provin din Afganistan, din Iran și din Algeria.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Verica Trstenjak constată mai întâi că **un stat membru, atunci când decide dacă urmează să examineze o cerere de azil care nu intră în competența sa întrucât un alt stat membru este responsabil de examinarea acesteia, conform criteriilor stabilite în regulament, trebuie să respecte dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale.** În opinia sa, această decizie reprezintă un act de punere în aplicare de către un stat membru a unei dispoziții de drept al Uniunii⁴, în cadrul căruia statele membre trebuie să respecte drepturile garantate de Cartă.

Pe baza indicațiilor furnizate de instanțele de trimitere, avocatul general subliniază în continuare că sistemul de azil grec este expus, ca urmare a împovărării, unei presiuni puternice din cauza căreia nu se poate garanta întotdeauna un tratament al solicitanților de azil și o examinare a cererilor lor conform dispozițiilor de drept al Uniunii. Prin urmare, nu este exclus ca solicitanții de azil care sunt returnați în Grecia să poată fi supuși, după returnarea lor, unui tratament incompatibil cu dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale⁵.

Avocatul general Trstenjak consideră că **atunci când solicitantul de azil care urmează să fie transferat este expus, în statul membru care deține responsabilitatea principală, unui risc grav de încălcare a drepturilor fundamentale garantate de Carta drepturilor fundamentale, celelalte state membre nu pot transfera un solicitant de azil către acest stat membru. Dimpotrivă, celelalte state membre sunt obligate, în principiu, să își exercite dreptul de a-și asuma responsabilitatea în temeiul Regulamentului nr. 343/2003 și trebuie să examineze ele însele cererea de azil.** Această obligație de exercitare a dreptului de a-și asuma responsabilitatea reiese, în opinia avocatului general Trstenjak, pe de o parte, din obligația statelor membre de a aplica Regulamentul nr. 343/2003 în conformitate cu drepturile fundamentale. Pe de altă parte, această obligație rezultă din împrejurarea că transferul solicitanților de azil către un stat membru în care aceștia sunt expuși unui risc grav de încălcare a drepturilor lor fundamentale garantate de Carta drepturilor fundamentale reprezintă de asemenea, în principiu, o încălcare de către statul membru care efectuează transferul a acestor drepturi fundamentale. Prin exercitarea dreptului de a-și asuma responsabilitatea, statul membru care efectuează transferul înlătură în totalitate această amenințare de încălcare a Cartei drepturilor fundamentale și aplică regulamentul în conformitate cu drepturile fundamentale.

Avocatul general conchide totodată că **statul membru care efectuează transferul trebuie să aprecieze, anterior transferului unui solicitant de azil, dacă acesta este expus, în statul membru care deține responsabilitatea principală, unui risc grav privind încălcarea drepturilor sale garantate de Carta drepturilor fundamentale.** În cadrul acestei aprecieri, statele membre pot pleca de la **prezumția *juris tantum* că drepturile fundamentale ale solicitanților de azil sunt respectate în statul membru care este în principal responsabil.** Statele membre nu trebuie să se asigure în mod activ, anterior transferului fiecărui solicitant de azil, că drepturile solicitanților de azil consacrate în Carta drepturilor fundamentale sunt garantate efectiv în statul membru de primire.

În cadrul cauzei C-411/10, avocatul general constată în plus că Protocolul nr. 30 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în Polonia și în Regatul Unit care este anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene nu trebuie calificat drept o clauză generală de neparticipare a Regatului Unit și a Republicii Polone („opt-out”) la aplicarea Cartei drepturilor fundamentale. Dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale relevante pentru prezenta procedură își produc, așadar, efectele juridice în mod nelimitat în ordinea juridică a Regatului Unit.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

⁴ În sensul articolului 51 alineatul (1) din Cartă.

⁵ În prezenta cauză ar fi relevante articolele 1, 4, 18 și articolul 19 alineatul (2) din Cartă.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Textul integral al concluziilor în cauzele conexe [C-411/10](#) și [C-493/10](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” (+32) 2 2964106